

Position Paper over lagere energierekeningen en gemeten energielabels

Vereniging voor Duurzame Warmte – Brancheorganisatie voor fabrikanten van verwarmingsinstallaties

In het kader van de Ronde tafelgesprekken over de Verduurzaming van de gebouwde omgeving (uitgesteld tot nader order) en een betaalbare energierekening voor huishoudens (d.d. 9 april 2025).

Hoofdpunten

Digitaal gemeten energielabel:

- Een digitaal gemeten energielabel geeft een **eerlijker beeld van de energieprestaties** van een woning dan de rekenmethode met een energieadviseur in huis.
- Een digitaal gemeten energielabel levert **essentiële data op voor de energietransitie** in de gebouwde omgeving en geeft inzicht in de verduurzamingsmogelijkheden die daadwerkelijk geld besparen voor consumenten.
- De energiedata en eerlijke energielabels bieden woningbouwcorporaties **mogelijkheden om op basis van reële data maatregelen te nemen om verder te verduurzamen.**

Besparen op de energierekening:

- De hybride warmtepomp levert **een gemiddelde gasbesparing op van 75% per woning.**
- Voor consumenten geldt dat een vermindering van 75% van het gasverbruik gemiddeld leidt tot **een besparing van €1.000 op de energierekening.**
- De hybride warmtepomp kan **de netcongestie op laagspanningsnetten fors verminderen** en daardoor een cruciale rol spelen bij het aanpakken van netcongestie in de gebouwde omgeving. Zo kan verduurzaming doorgang vinden, ondanks de drukte op het stroomnet.
- Woningcorporaties kunnen met het gebruik van de hybride warmtepomp **de woningvoorraad verder verduurzamen en de lastendruk van hun huurders fors verlichten.**

Een betaalbare energierekening en betrouwbare energielabels hebben ogenschijnlijk weinig met elkaar te maken, maar nadere bestudering laat anders zien. Energielabels zouden huiseigenaren en huurders zekerheid moeten geven over de energie-efficiëntie van een gebouw en daarmee de verwachte hoogte van een energierekening. Nu blijkt dat op grote schaal gefraudeerd wordt met gecalculeerde (of gemodelleerde) energielabels¹, twijfelen steeds meer huishoudens aan de energielabelmethodiek en hun verwachte energierekening. Om wél die zekerheid te kunnen bieden werken wij als branchevereniging aan een besparingsgarantie voor hybride warmtepompen. Zodat huishoudens verzekerd zijn van een specifieke besparing op de gasrekening. Dit is niet alleen relevant voor huiseigenaren, maar zeker ook voor corporatiewoningen.

Daarnaast pleiten wij voor een digitaal, gemeten energielabel dat naast betrouwbaarder en

¹ <https://specials.fd.nl/hoe-labelaars-je-met-trucs-aan-een-lucratiEVER-energielabel-helpen>

accrater, bovendien veel goedkoper is dan het huidige gemodelleerde label waarbij altijd een energieadviseur het huis moet komen bekijken.

Digitaal gemeten energielabel: betrouwbaar inzicht in de energieprestatie van een huis

De Vereniging voor Duurzame Warmte pleit voor het mogelijk maken van een digitaal gemeten energielabel, naast de reeds bestaande methode met energieadviseurs. In de inmiddels aangenomen Energy Performance for Buildings Directive is voorgeschreven dat lidstaten een gemeten energielabel mogelijk moeten maken: *“De energieprestatie van gebouwen moet worden berekend volgens een methodiek die op nationaal en regionaal niveau mag worden gedifferentieerd. (...) De methodiek moet waarborgen dat reële gebruiksomstandigheden in aanmerking worden genomen en moet het gebruik van het gemeten energieverbruik mogelijk maken voor de verificatie van de juistheid en vergelijkbaarheid, en zij moet gebaseerd zijn op rekenintervallen van een maand, een uur, of minder”*²

Door het individuele energieverbruik en de binnentemperatuur van een gebouw te koppelen aan openbare gegevens van het KNMI, het Kadaster, CBS en de buitentemperatuur, windsnelheid en regenval ontstaat een nauwkeurig beeld van de energieprestatie van een gebouw: Het **Gemeten Energielabel**.

Voordelen van het digitaal gemeten energielabel

- Deze methode sluit aan bij de EPBD IV en is op afstand aan te vragen. Bij het huidige systeem moet altijd een energieadviseur het huis inspecteren waardoor een energielabel minstens een paar honderd euro kost. Bij het gemeten energielabel is een huisbezoek niet nodig. Het is daardoor **veel goedkoper**.
- Bovendien kan de adviseur met het blote oog niet zien wat via (open) data wel gemeten kan worden. Bijvoorbeeld of isolatie niet goed is aangebracht of het warmtesysteem niet goed is geïnstalleerd. De data tonen direct aan hoeveel CO₂ per vierkante meter door de bewoners van het huis wordt uitgestoten. Naast veel goedkoper, is het dus vooral **veel nauwkeuriger**.
- In de data kunnen **patronen herkend** worden waarmee per huistype de meest rendabele verbeteringen worden vastgesteld.
- Bewoners zien aan de hand van dit systeem direct met hoeveel stappen het energielabel het huis omhoog is gegaan na bijv. het isoleren van de zolder, het installeren van zonnepanelen of een (hybride) warmtepomp. Het digitale, gemeten energielabel, kan **op ieder moment** van de dag opgevraagd worden.
- De **huidige adviseurs kunnen omgeschoold** worden om ingezet te worden voor andere opgaven in de verduurzaming van de gebouwde omgeving. Zo kan een bijdrage worden geleverd aan het huidige personeelstekort en versnelling plaatsvinden in de verduurzaming van de gebouwde omgeving.

Een digitaal gemeten energielabel biedt niet alleen een eerlijk beeld van de energieprestaties van woningen, maar stimuleert ook verduurzaming. Het geeft consumenten inzicht in welke maatregelen daadwerkelijk bijdragen aan het verduurzamen van hun woning.

² https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202401275

Hybride warmtepomp: Besparing voor consument en maatschappij

Hybride warmtepompen spelen een sleutelrol in het betaalbaar verduurzamen van de gebouwde omgeving. Uit het recente demonstratieproject blijkt dat huishoudens met een hybride warmtepomp gemiddeld 75% op hun gasverbruik besparen, wat zich vertaalt in een jaarlijkse financiële besparing van gemiddeld €1.000. De cijfers zijn wetenschappelijk gevalideerd, en het onderzoek is in samenwerking met de ministeries van KGG en VRO en de RVO uitgevoerd. De uitkomsten zijn verrassend, omdat tot nu toe door het PBL en Milieu Centraal wordt gerekend met een gasreductie tussen de 55%-60%.

Woningbouwcorporaties kunnen een grote rol spelen bij de verduurzaming van de gebouwde omgeving door corporatiewoningen te voorzien van een hybride warmtepomp. Ervan uitgaande dat de vervangingsmarkt bestaat uit eenderde van de bestaande 2,4 miljoen corporatiewoningen in Nederland, die gemiddeld een gasbesparing van 75% behalen, zorgt deze stap voor een **besparing van 1 Mton CO₂-uitstoot**³.

Om de verduurzaming van corporatiewoningen te versnellen, werkt de verwarmingsbranche aan een besparingsgarantie voor huiseigenaren én voor woningcorporaties. De besparingsgarantie geeft corporaties en bewoners de zekerheid dat de hybride warmtepomp een bepaald besparingspercentage, en daarmee verlaging van de energierekening, realiseert. Met steun van het ministerie kunnen de woningbouwcorporaties samen met de verwarmingsbranche aan de slag met het **dichten van het verduurzamingsgat** in de gebouwde omgeving. Hiermee wordt invulling gegeven aan de aangenomen motie van de Kamerleden Bontenbal, Flach en Grinwis⁴.

Verder kan de hybride warmtepomp een rol spelen **bij het verlichten van de druk op het elektriciteitsnet** in de gebouwde omgeving. In de Tweede Voortgangsrapportage Landelijk Actieprogramma Netcongestie wordt aangegeven dat het aansturen van apparaten op laagspanning nader wordt uitgewerkt. De hybride warmtepomp kan tijdens spitsuren zonder comfortverlies overschakelen op gas.

Vereniging voor Duurzame Warmte
contact@verenigingduurzamewarmte.nl

³ Vervangingsmarkt is 1/3e van 2,4 miljoen is ongeveer 800.000 woningen met een gemiddeld gasverbruik van 900 m³. Met een gasbesparing van 75% leidt dit tot een reductie van 1 Mton. Noot: Nederlandse huishoudens gebruiken gemiddeld 1.020 m³ gas per jaar. In de berekening wordt gebruik gemaakt van een lagere hoeveelheid aangezien het CBS aangeeft dat het gasverbruik in appartementen en rijwoningen lager ligt dan het gemiddelde.

⁴ <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2025Z05486&did=2025D12579>